

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2021 WRAZ Z PRZEDSTAWIENIEM POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

I WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 447) reguluje zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej oraz postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na dziecku i rodzinie przy założeniu, że skuteczna pomoc dla rodziny, przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich, może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447), do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gmina Długołęka w 2021 r. realizowała „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXV/292/20 Rady Gminy Długołęka z dnia 19 listopada 2020 r.

Program ten skierowany został do rodzin wychowujących dzieci, zamieszkałych na terenie gminy Długołęka, doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, ubóstwem, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Dodatkowo program ten dotyczy kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Program skierowany jest również do rodzin, którym została ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, a które zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny. Istotą Gminnego Programu Wspierania Rodzin jest połączenie sił rodziny oraz sił środowiska lokalnego dla budowy zintegrowanego systemu wsparcia rodziny. Lepsze zakorzenienie rodziny w środowisku społecznym, wzmacnia rodzinę, służy jej trwałości i integralności oraz pozwala czerpać siły z zasobów środowiska lokalnego.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodzin realizowanego w gminie Długołęka jest wsparcie dla rodzin, przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze oraz pomoc w tworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w rodzinie biologicznej.

W 2021 r. wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce podejmował działania, których celem było zapewnienie wsparcia i pomocy, w szczególności poprzez:

1. *Prowadzenie analizy rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,*
2. *Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,*
3. *Rozwijanie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny,*
4. *Działania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz pomoc w pomoc w rozwiązywaniu już istniejących,*
5. *Działania reintegracyjne mające na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej,*
6. *Koordinację działań pomocowych dla kobiet w ciąży i ich rodzin.*

Zadania z zakresu wspierania i wspomagania rodziny powierzone do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Długołęce realizowane są przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych.

Podstawa prawna realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023:

1. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021, poz. 2268),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021, poz. 1249),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021, poz. 1119),
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020, poz. 2050),
6. Ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020, poz.1329).

II. REALIZACJA CELÓW

1. Analiza rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.

W minionym roku działania związane z realizacją powyższego celu, prowadzone były poprzez pracę socjalną i pracę z rodziną w ramach współpracy z asystentami rodzin przy kooperacji z przedstawicielami działającymi na rzecz rodziny, w konsultacji ze specjalistami, w celu określenia czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny. Rozpoznawano trudności w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz dokonywano oceny sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym oraz rówieśniczym. W tym celu wykorzystano narzędzia

diagnostyczne oraz analizę sytuacji życiowej osób i rodzin, występujących tam trudności w obszarach: materialnym, zdrowotnym, opiekuńczo – wychowawczym, funkcjonowania w środowisku oraz ustaleniu przyczyn kryzysu, występującego w rodzinie.

Tabela 1: Analiza środowisk rodzinnych w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Analiza środowisk rodzinnych	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Liczba rodzin objęta pomocą społeczną	169	369	168	334	155	260
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej (liczba osób)	601	1164	408	761	300	570
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	12	13	26	26	26	26
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	35	90	33	120	38	128

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolęce.

Tabela 2: Powody przyznania pomocy społecznej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Powody przyznania pomocy finansowej	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	93	201	86	170	72	123
Sieroctwo	1	5	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	22	88	16	65	14	59
w tym wielodzietność	6	31	5	27	4	22
Bezrobocie	28	57	34	65	35	77
Niepełnosprawność	52	107	38	70	49	65
Długotrwała lub ciężka choroba	82	153	66	98	70	99
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	36	126	37	131	32	99
Przemoc w rodzinie	2	7	5	16	1	4
Alkoholizm	39	70	32	62	30	47
Zdarzenia losowe	6	13	10	30	5	11

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolęce.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Zabezpieczanie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny realizowane było poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Tabela 3: Formy pomocy udzielanej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Formy pomocy	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Zasiłek stały	37	43	30	33	31	33
Zasiłek okresowy	48	116	49	95	34	69
Zasiłek celowy na zakup żywności	32	79	83	192	70	150
Inne zasiłki celowe	105	258	117	269	94	188

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Zabezpieczanie podstawowych potrzeb żywieniowych dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji losowej oraz osób dorosłych odbywało się poprzez realizację zadań w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” oraz poprzez współpracę z Bankiem Żywności we Wrocławiu.

Tabela 4: Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Formy pomocy	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba dzieci oraz uczniów	92	24	10
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń	32	14	6

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Tabela 5: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w latach (Podprogram na 2021r.): 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Program „Bank Żywności”	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba osób objętych programem	207	230	237

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Wśród form pomocy świadczonej w Gminie Długołęka na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej, są świadczenia pieniężne dla uczących się dzieci i młodzieży. Pomoc tę reguluje ustawa o systemie oświaty i jest realizowana w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych, w celu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Tabela 6: Stypendia szkolne dla uczniów w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Stypendia szkolne dla uczniów	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba przyznanych świadczeń	56	27	11

Liczba świadczeń w formie zasiłków szkolnych	0	0	0
--	---	---	---

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodzin, realizowane było także poprzez monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej małoletnich. W 2021 r. utrzymywano stały kontakt i regularną współpracę z podmiotami leczniczymi z terenu gminy Długołęka. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce w razie konieczności zwracali się z pisemnym wnioskiem, o udzielenie przez lekarza rodzinnego/pielęgniarkę informacji, dotyczących rodziny w zakresie opieki oraz dbania o zdrowie i rozwój dzieci. Utrzymywano także stały kontakt z pedagogami, psychologami oraz nauczycielami szkół z terenu gminy Długołęka. Asystenci rodzin regularnie brali udział w spotkaniach na terenie szkoły, do których uczęszczają podopieczni oraz występowali do placówek oświatowych z wnioskiem o udzielenie opinii na temat funkcjonowania dziecka na terenie szkoły wraz z prośbą o wskazanie ewentualnych możliwości współpracy w tym zakresie.

3. Rozwijanie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny.

Podstawowym zadaniem gminy jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom doświadczającym tego typu poprzez działania asystenta rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności udzielanie rodzinom pomocy w rozpoznawaniu i diagnozowaniu trudności występujących w rodzinie oraz pokonywanie bieżących problemów, nabywanie i doskonalenie umiejętności społecznych oraz zwiększanie kompetencji rodzicielskich. Rolą asystenta rodziny jest zachęcanie członków rodziny do zmiany, a następnie wspomaganie ich w tym procesie. Wsparcie asystenta rodziny skierowane jest do rodzin zmagających się z trudnościami w wielu obszarach, między innymi prezentujących niski poziom kompetencji opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, gdzie występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Działania asystenta rodziny zmierzają do usamodzielnienia rodzin, podniesienia samooceny poszczególnych członków rodziny, wzbudzaniu wiary we własne siły i utrzymaniu małoletnich dzieci w rodzinie biologicznej.

Asystent rodziny może zostać przydzielony za zgodą i na wniosek samej rodziny, na wniosek pracownika socjalnego, prowadzącego pracę socjalną z rodziną lub odpowiednio na skutek postanowienia sądu. Praca z rodziną prowadzona jest w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę oraz innych miejscach aktywności społecznej rodziny. Ilość rodzin, z którymi asystent rodziny w tym samym czasie prowadzi pracę, uzależniona jest od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 środowisk.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długoleścu zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny w pełnym wymiarze godzin, na umowę o pracę oraz dwóch na umowę zlecenie.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- Opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.
- Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych.
- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.
- Wspieranie aktywności społecznej rodzin.
- Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
- Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.
- Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.
- Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

W roku 2021 wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 38 rodzin, składały się one z 60 osób dorosłych oraz 68 dzieci. Wszystkie rodziny objęte współpracą z asystentem rodziny charakteryzowały się obniżonymi kompetencjami opiekuńczo – wychowawczymi, uwarunkowanymi na różnym podłożu, np. brak prawidłowych wzorców z rodzin pochodzenia, brak wsparcia z najbliższego środowiska rodzinnego, występowania przemocy, nadużywania lub uzależnienia od alkoholu, niskich umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym brak prawidłowych umiejętności zarządzania budżetem domowym, niepełnosprawności zarówno intelektualnej, jak i wynikającej z długotrwałej choroby oraz długotrwałego bezrobocia.

W 2021 r. praca z rodzinami, ze względu na panującą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2, opierała się znacznie mierze na kontakcie telefonicznym. Podejmowane były działania prozdrowotne, w tym informowanie, jak dbać o higienę i zdrowie, aby zapobiegać zakażeniu się koronawirusem. Omawiano z rodzinami korzyści z pozostawania w domu, zasady obowiązujące w danym czasie, zmiany w tym zakresie.

Tabela 7: Charakterystyka pracy asystenta rodziny w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Charakterystyka pracy asystenta rodziny	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	35	33	38
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	9	7	10
Liczba dzieci w rodzinach	73	71	68
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	11	4	14
ze względu na osiągnięcie celów	6	0	5
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	0	1
ze względu na brak efektów	3	0	2
ze względu na zmianę metody pracy	2	4	6

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece.

Tabela 8: Charakterystyka trudności występujących w rodzinach w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Charakterystyka trudności	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, w tym:			
Problemy wynikające z postawy rodziców: brak właściwych metod wychowawczych, brak wzorców, brak lub niedostateczne zainteresowanie problemami dziecka i potrzebami rozwojowymi dziecka	35	33	38
Problemy wynikające z postawy dziecka: zachowania agresywne, negatywizm szkolny, przynależność do destrukcyjnych grup, uzależnienia, bunt nieadekwatny do wieku, konflikty z prawem	7	7	9
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	14	13	11
Przemoc w rodzinie	12	13	12
Nadużywanie alkoholu / uzależnienie	16	15	13
Bezrobocie bądź bierność zawodowa	14	9	5
Niepełnosprawność lub długotrwała choroba	8	6	4
Rodzina niepełna	9	15	14

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce udziela rodzinom pomocy w dostępie do warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, a także pomocy w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego. Umożliwia rodzinom korzystanie z pomocy rodzin wspierających, które udzielają pomocy przede wszystkim w oparciu o własne zasoby i umiejętności oraz wiedzę z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowywania dzieci. W powyższej kwestii, została opracowana informacja, dotycząca poszukiwania kandydatów do pełnienia tej funkcji. W razie konieczności rodziny motywowane są do aktywizacji zawodowej i społecznej. Podjęto w tym zakresie stosowne działania m. in. udzielano pomocy w sporządzeniu CV, rozeznaniu rynku pracy.

W 2021 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce zorganizowano i promowano różne formy integracji rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podjęto działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz rodzin, w tym:

3.1 Zrealizowano projekt socjalny „Dzięki Pomocy Rodzina bez Przemocy” – program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Długołęka.

W okresie od 01 lipca 2021 r. do 30 listopada 2021 r., w ramach środków własnych gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce realizował projekt socjalny „Dzięki Pomocy Rodzina bez Przemocy”, podejmowano następujące działania:

- **Kampania informacyjno-edukacyjna** – celem kampanii było upowszechnienie wśród lokalnej społeczności informacji o instytucjach świadczących w naszej gminie pomoc osobom zagrożonym i doznającym przemocy w rodzinie oraz wiedzy o formach wsparcia dla osób dotkniętych i zagrożonych przemocą w rodzinie, jak i promocja projektu.
- **Gminny Dzień Bez Przemocy** – kontynuowanie działania rokrocznie organizowanego w szkołach na terenie gminy Długołęka. W 2021 r. wydarzenie odbyło się na terenie szkoły w Szczodrem. Stworzyło możliwość dotarcia do szerokiego grona odbiorców – zarówno uczniów jak i grona pedagogicznego. W ramach działania zorganizowane zostały pogadanki dla uczniów na temat przemocy w rodzinie, przekazano do szkół prezentacje multimedialne: pierwsza dla dzieci o tematyce przemocy, skutków stosowania przemocy, a druga dla rodziców z zakresu podnoszenia kompetencji wychowawczych, umiejętności stawiania granic w rodzicielstwie. Każdy z uczniów otrzymał gadżet z logo projektu.
- **„Przyjdź, Porozmawiaj, Poczuj MOC”** – utworzono Punkt Poradnictwa Specjalistycznego psychologicznego i prawnego dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie. Punkt miał na celu udzielanie bezpłatnych porad oraz wsparcia dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie.
- **„16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć – 16 dni samoświadomości”** działania edukacyjne adresowane do osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie oraz stosujących

przemoc w rodzinie, za pośrednictwem portalu Facebook Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce. W okresie od 25 listopada 2021 roku do 10 grudnia 2021 roku zostało opracowanych i udostępnionych osiem materiałów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie, stosujących przemoc, dzieci i młodzieży, świadków przemocy oraz przedstawicieli służb działających w tym obszarze.

- **Warsztaty integracyjne dla rodziców i dzieci** – zorganizowano spotkania z psychologiem dla rodziców w celu zwiększenia ich świadomości dot. problemu przemocy w rodzinie, pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych oraz rozwinięcia umiejętności komunikacji bez przemocy. Dzieci w tym czasie odbywały zajęcia plastyczne i ruchowe z animatorem w celu rozwinięcia umiejętności radzenia sobie ze stresem, rozładowywania napięcia oraz kreatywnego spożytkowania energii.
- **Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego** – zorganizowano szkolenie dla członków ZI z zakresu doskonalenia warsztatu pracy z osobami zagrożonymi i doznającymi przemocy w rodzinie, skutecznych i sprawnych działań przez ZI/GR podczas stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego na rzecz rodzin doznających przemocy w rodzinie oraz omówiono aspekty prawne pracy ZI/GR. Przedstawiono zmiany wynikające z „ustawy antyprzemocowej” dot. możliwości szybkiej izolacji sprawcy przemocy. Celem szkolenia był rozwój działalności zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.
- **„Pełni MOCY przeciw przemocy”- letnie ferie terapeutyczne** – zorganizowano 5 dniowy turnusu dla dzieci (w świetlicy wiejskiej na terenie gminy Długołęka), działania skierowane były do dzieci zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie. W ramach ferii, zorganizowano warsztaty sensoplastyczne, ceramiczne, malowanie rękami, zajęcia relaksacyjne z Jogi, zajęcia teatralne „Pantomima”, zajęcia taneczne i animacje ruchowe.

Głównym celem projektu był wzrost umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez przemocy – poprawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.

3.2 Zrealizowano projekt socjalny „Rodzina to siła”.

W okresie od 01 marca 2021 r. do 30 listopada 2021 r., w ramach środków własnych gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce realizował projekt socjalny „Rodzina to siła”. Odbiorcami projektu było 30 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z terenu gminy Długołęka. Głównym celem projektu była integracja rodzin w środowisku lokalnym. Projekt miał na celu opanowanie przez dorosłych umiejętności lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksji nad własnymi metodami i postawą wychowawczą, wymianę doświadczeń. Projekt miał także na celu stworzenie przestrzeni do konstruktywnej komunikacji w rodzinie, a poprzez to budowanie silnej więzi emocjonalnej między rodzicami a dziećmi.

W ramach projektu zorganizowano:

- rejs statkiem po Odrze,
- wyjazd do Kopalni Złota w Złotym Stoku,
- wycieczkę do ZOO we Wrocławiu.
- wycieczkę do kina,
- wycieczkę do Hydropolis,
- ognisko integracyjne w Bykowie,
- spotkanie międzypokoleniowe z uczestnikami Klubu Senior+ w Bykowie,
- warsztaty andrzejkowe,
- zajęcia warsztatowe „Żegnajcie wakacje,
- zajęcia warsztatowe „Witaj szkoło”.

Na zakończenie projektu rodziny otrzymały gry edukacyjne, w celu podtrzymania nabytych umiejętności konstruktywnego spędzania czasu wolnego w rodzinie oraz wzmocnienia więzi rodzic-dziecko. Do biblioteczki asystentów rodzin zakupiono książki o tematyce związanej z celem projektu.

4. Działania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz pomoc w rozwiązywaniu już istniejących.

W ramach zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, wymagających interwencji w rodzinach oraz rozwiązywania już istniejących problemów, podejmowano współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi na rzecz rodzin, w tym.: szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w zakresie pozyskiwania źródeł informacji o środowiskach rodzinnych, wymagających pomocy oraz ustalenia form pomocy. Współpracowano z sądami i ich organami pomocniczymi w ocenie sytuacji dziecka i rodziny. W razie konieczności występowano z wnioskiem do sądu o zobowiązanie rodziców do określonego postępowania, w tym pracy z asystentem rodziny, realizowania planu pracy z rodziną, skierowania małoletniego do placówki wsparcia dziennego, skierowania rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem, poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego, skierowanie małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego albo innej placówki sprawującej częściową pieczę nad dziećmi; wnioski do sądu o pozbawienie, ograniczenie bądź zawieszenie władzy rodzicielskiej, wnioski do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie demoralizacji nieletniego, celem zastosowania środka wychowawczego.

Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w zakresie rozwiązywania trudności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, polegała przede wszystkim na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań zapobiegających sytuacjom kryzysowym w rodzinach, pomocowych oraz interwencyjnych, w tym:

- rozpoznawaniem trudności opiekuńczo – wychowawczych, poprzez funkcjonowanie dziecka w środowisku szkolnym i / lub rówieśniczym np. zachowanie dziecka, poziom opanowania materiału szkolnego, zainteresowanie rodziców sytuacją szkolną dziecka, higiena osobista dziecka, zabezpieczenia podstawowych potrzeb dziecka.
- przeciwdziałanie zjawiskom nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie poprzez powiadomienie ośrodka pomocy społecznej o rodzinach, w których dochodzi do widocznych zaniedbań w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- rozpoznawanie potrzeb dziecka i rodziny oraz wspólne określanie planu pomocy rodzinie w odniesieniu do sytuacji szkolnej dziecka.
- utrzymywanie stałych kontaktów pracowników ośrodka pomocy społecznej z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz wychowawcami.
- pomoc w rozwiązywaniu trudności opiekuńczo- wychowawczych rodziny poprzez wsparcie oraz udzielenie dziecku pomocy wychowawcy i pedagoga / psychologa szkolnego.
- współpraca w zakresie realizacji zadań Programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- nawiązanie współpracy z Poradnią „SALUS”, celem diagnozy i znalezienia właściwych oddziaływań dla poszczególnych członków rodziny.

Dodatkowo, w ramach zapobiegania sytuacją kryzysowym wymagających interwencji, pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny monitorowali środowiska rodzinne, zagrożone kryzysem przy współpracy z Komisariatem Policji w Długołęce. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej występowali z wnioskiem o objęcie patronażem wybranych rodzin oraz o częste wizyty w środowisku z uwzględnieniem godzin wieczornych, sobót i niedziel, z uwagi na występujące w rodzinach problemy, które mogły zagrażać zdrowiu oraz bezpieczeństwu poszczególnych członków rodziny w tym małoletnich dzieci.

Pomagano w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach z problemem przemocy poprzez realizowanie zadań w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Długołęka.

Udzielano rodzinom pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych z problemem uzależnień i współuzależnień poprzez motywowanie do podjęcia leczenia, kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, motywowanie do udziału w grupach wsparcia, współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Długołęce.

5. Działania reintegracyjne mające na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Działania na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzone były również w sytuacji, gdy dziecko zostało czasowo umieszczone poza rodziną. Głównym celem takich oddziaływań było przywrócenie rodzinie

zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do domu rodzinnego. Powyższe oddziaływania prowadzone były we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w szczególności w zakresie poprawy i zmiany sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w celu umożliwienia powrotu dzieci do domu rodzinnego.

Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej (adopcja), w sytuacji braku wyraźnych zmian w postawie i zachowaniu rodziców biologicznych.

Reintegracja rodziny oznacza podejmowanie działań pomocowych i wspierających, skierowanych do rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, mających na celu stworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci do domu rodzinnego. Przede wszystkim odbudowanie/utrzymanie/wzmocnienie więzi między rodzicami a dziećmi, celem stworzenia szans dla ich prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Jednym z działań podejmowanych przez asystenta rodziny, jest dokonywanie oceny sytuacji rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Jest ona częścią oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W tym zakresie asystenci rodziny ściśle współpracują z koordynatorami pieczy zastępczej. W minionym okresie cyklicznie odbywały się spotkania on-line w celu dokonania okresowej oceny funkcjonowania rodziców biologicznych, w tym ustalenia możliwości powrotu dzieci do środowiska pochodzenia.

Dodatkowo podejmowano działania w celu udzielenia pomocy i motywowania rodziców biologicznych do utrzymywania kontaktów z dziećmi. Wyjątek stanowią rodziny, w których sąd zakazał takich kontaktów. Udzielano pomocy w sporządzeniu wniosków do sądu o urlopowanie małoletnich dzieci. Utrzymywano stały kontakt z koordynatorami pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2021 roku asystent rodziny prowadził pracę z 38 rodzinami, pod opieką których pozostawało 68 dzieci, z czego 9 dzieci zagrożonych było umieszczeniem poza rodziną biologiczną. Spośród rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny, w 17 rodzinach przynajmniej jedno z rodziców miało ograniczoną władzę rodzicielską i pozostawało pod nadzorem kuratora rodzinnego.

W roku 2021 asystent rodziny pracował z 3 rodzinami biologicznymi, z których 11 dzieci było umieszczonych w pieczy zastępczej. Obecnie spośród 8 rodzin biologicznych, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, 5 rodzin nie podjęło współpracy z asystentem rodziny bądź zaprzestało współpracy, głównie ze względu na złożoność problemów, uzależnienie od alkoholu, niepełnosprawność intelektualną rodzica / rodziców.

6. Koordynacja działań pomocowych dla kobiet w ciąży i ich rodzin.

W związku z realizacją działań w ramach ustawy „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r., asystenci rodziny zobowiązani są do wspierania kobiet w ciąży i ich rodzin, w szczególności kobiet w ciąży zagrożonej powikłaniami. Rodzina objęta wsparciem asystenta rodziny może liczyć na uzyskanie pomocy oraz pokierowanie do właściwych ośrodków (koordynacja działań), świadczących usługi niezbędne do zaspokojenie potrzeb. Rodziny otrzymają dostęp do poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka ze szczególnymi potrzebami, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także dostępu do rehabilitacji oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Poradnictwo w tym zakresie jest koordynowane przez asystentów rodziny, w oparciu o stworzony przez nich katalog usług, który jest stale aktualizowany oraz działalność edukacyjno - informacyjną na rzecz rozwiązań wspierających rodzinę. W 2021 r. jedna rodzina zdecydowała się skorzystać z powyższej formy wsparcia.

III. FINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, wspólnie z powiatem ponosi koszty jego utrzymania w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W 2021 r. gmina Długołęka, zgodnie z obowiązującą ustawą, współfinansowała pobyt 21 dzieci w pieczy zastępczej.

W 2021 r. w pieczy zastępczej nie zostało umieszczone żadne dziecko z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Tabela 9: Dzieci z Gminy Długoleka umieszczone w pieczy zastępczej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Lp.	Okres umieszczenia	Rodzaj pieczy zastępczej	2019 r.
1.	Dziecko umieszczone od 29 lutego 2012 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4 164,00 zł
2.	Dziecko umieszczone od 23 października 2012 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	12 599,85 zł
3.	Dziecko umieszczone od 3 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5 510,00 zł
4.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164,00 zł
5.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164, 00 zł
6.	Dziecko umieszczone od 26 marca 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.260,00 zł
7.	Dziecko umieszczone od 19 grudnia 2013 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	564,79 zł
8.	Dziecko umieszczone od 10 listopada 2015 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164,00 zł
9.	Dziecko umieszczone od 05 października 2016 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	347,00 zł
10.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	33.240,80 zł
11.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	26.149,27 zł
12.	Dziecko umieszczone od 30 maja 2017 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	3.478,96 zł
13.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.459,60 zł
14.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.459,60 zł

15.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.459,60 zł
16.	Dziecko umieszczone od 23 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	3.411,49 zł
17.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.112,19 zł
18.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.112,19 zł
19.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.112,19 zł
20.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.189,09 zł.
21.	Dziecko umieszczone od 07 listopada 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.691,12 zł
22.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
23.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
24.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
25.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
26.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
	RAZEM		146.392,79 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolęce.

Lp.	Okres umieszczenia	Rodzaj pieczy zastępczej	2020 r.
1.	Dziecko umieszczone od 29 lutego 2012 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	3.655,04 zł
2.	Dziecko umieszczone od 23 października 2012 r.	Rodzinny Dom Dziecka	7.795,11 zł
3.	Dziecko umieszczone od 03 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	6.562,00 zł
4.	Dziecko umieszczone	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.171,56 zł

	od 31 stycznia 2013 r.		
5.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.171,56 zł
6.	Dziecko umieszczone od 10 listopada 2015 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164,00 zł
7.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	24.174,64 zł
8.	Dziecko umieszczone od 30 maja 2017 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.776,00 zł
9.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.025,20 zł
10.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.025,20 zł
11.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.025,20 zł
12.	Dziecko umieszczone od 23 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	5.782,38 zł
13.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
14.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
15.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
16.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
17.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,34 zł
18.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł
19.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł
20.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł
21.	Dziecko umieszczone	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł

	od 16 października 2018 r.		
22.	Dziecko umieszczone od 07 listopada 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	4.345,97 zł
23.	Dziecko umieszczone od 27 maja 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	497,00 zł
24.	Dziecko umieszczone od 24 lipca 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	364,40 zł
25.	Dziecko umieszczone od 24 lipca 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	364,40 zł
	RAZEM		141.938,40 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolęce.

Lp.	Okres umieszczenia	Rodzaj pieczy zastępczej	2021 r.
1.	Dziecko umieszczone od 03 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	7.640.50 zł
2.	Dziecko umieszczone od 10 listopada 2015 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.346.00 zł
3.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.346.00 zł
4.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.346.00 zł
5.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.346.00 zł
6.	Dziecko umieszczone od 23 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	5.503.57 zł
7.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodziny Dom Dziecka	14.132.87 zł
8.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodziny Dom Dziecka	14.132.87 zł
9.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodziny Dom Dziecka	14.132.87 zł
10.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodziny Dom Dziecka	14.132.87 zł

11.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	9.221.50 zł
12.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	9.221.50 zł
13.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	9.221.50 zł
14.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	9.221.50 zł
15.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	9.221.50 zł
16.	Dziecko umieszczone od 07 listopada 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	6.588.50 zł.
17.	Dziecko umieszczone od 27 maja 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	1.936.00 zł
18.	Dziecko umieszczone od 24 lipca 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	1.653.00 zł
19.	Dziecko umieszczone od 24 lipca 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	1.653.00 zł
20.	Dziecko umieszczone od 6 grudnia 2020 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.392.83 zł
21.	Dziecko umieszczone od 6 grudnia 2020 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.392.83 zł
	RAZEM		147.784.57 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Pieczą zastępczą	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Koszt umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	146.392,79 zł	141.938,40 zł	147.784.57 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

IV. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

W 2021 roku gmina Długołęka zakwalifikowała się do udziału w „Programie asystent rodziny na rok 2021”, dotyczącego dofinansowania kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny. Program finansowany jest ze środków Funduszu Pracy ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy na 2021 r. na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Na realizację tego programu uzyskano dotację w wysokości 4.540,00 zł.

Tabela 10: Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w latach 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Lata	Finansowanie z budżetu gminy	Finansowanie z innych źródeł	Razem
2019 r.	90.897,00 zł	34.927,00 zł	125.824,00 zł
2020 r.	128.902,87 zł	3.689,00 zł	132.591,87 zł
2021 r.	165.350,26 zł	4.540,00 zł	169.890,26 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Tabela 11: Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Formy pieczy zastępczej	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba dzieci	Wydatki	Liczba dzieci	Wydatki	Liczba dzieci	Wydatki
Rodzina zastępcza spokrewniona	9	27 860,76 zł	11	28.239,56 zł	7	22.627,36 zł
Rodzina zastępcza niezawodowa oraz zawodowa	9	25.451,66 zł	8	45.040,69 zł	10	68.625,73 zł
Rodzinny Dom Dziecka	4	20.525,66 zł	5	44.483,51 zł	4	56.531,48 zł
Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	4	72.554,71 zł	1	24.174,64 zł	0	0,00 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

V. PODSUMOWANIE, WNIOSKI ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023” adresowany jest do rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Rodziny zamieszkałe na terenie gminy Długołęka borykają się z wieloma złożonymi i różnorodnymi trudnościami. W związku z tym istnieje zapotrzebowanie na długofalową i specjalistyczną pracę z tymi środowiskami. Rodziny znajdujące się w najtrudniejszych sytuacjach życiowych oraz w kryzysach, powinny mieć, poza wsparciem asystentów rodziny, możliwość skorzystania z dodatkowej i systematycznej pomocy.

W Gminie Długołęka, w 2021 r. pracę z rodzinami prowadziło czterech asystentów rodzin. Wsparciem zostało objętych 38 rodziny, pod których opieką pozostawało 68 małoletnich dzieci. W

ramach pracy zostało podjętych wiele działań mających na celu usamodzielnienie się rodziny oraz zapewnienie bezpiecznych i prawidłowych warunków dla wzrastania i rozwoju dzieci w nich przebywających. W 14 rodzinach całkowicie zakończono pracę, głównie ze względu na zmianę miejsca zamieszkania lub osiągnięcie wyznaczonych celów w pracy z rodziną. W pozostałych rodzinach, które nadal objęte są wsparciem asystenta rodziny, zostały rozwinięte i wzmocnione umiejętności opiekuńczo – wychowawcze, pozwalające na wychowanie oraz pozostawienie dzieci w rodzinach biologicznych. Praca asystentów rodziny w sytuacji panującej epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 polegała w znacznej mierze na podejmowaniu działań profilaktycznych oraz wsparciu rodzin w przypadku zachorowania na COVID-19.

Wychodzenie rodzin z bezradności opiekuńczo – wychowawczej jest długim procesem, który wymaga przede wszystkim pełnego zaangażowania rodziny, chęci zmiany i poprawy swojej sytuacji życiowej oraz wzajemnej współpracy różnych instytucji takich jak: oświata, służba zdrowia, sądy, policja, które działają na ich rzecz.

W oparciu o różnorodność, złożoność i wielość problemów, których doświadczają rodziny zamieszkujące na terenie gminy Długołęka, zasadne jest kontynuowanie działań profilaktycznych, wspomagających oraz wzmacniających poprzez systematyczną, bezpośrednią pracę z rodziną prowadzoną w miejscu zamieszkania przez asystentów rodzin.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jedną z form pracy z rodziną jest pomoc w opiece i wychowaniu dzieci, poprzez możliwość korzystania przez nich z pobytu w placówkach wsparcia dziennego, które mogą być prowadzone w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. W placówkach wsparcia dziennego dzieci, mogą mieć zapewnioną opiekę w godzinach pozalekcyjnych, otrzymywać pomoc w nauce, a także pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu codziennych trudności. Obecnie w gminie Długołęka, w ramach działalności Gminnego Ośrodka Kultury, prowadzone są świetlice wiejskie, które w różnych miejscowościach na terenie gminy, organizują w miarę możliwości ze względu na panującą epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 rozmaite zajęcia: rekreacyjne, kulturalne, edukacyjne, rozwijające zainteresowania. Jednakże w celu udzielenia rodzinie wsparcia, nie tylko w formie prowadzonej pracy z rodziną, ale także pomocy w opiece i wychowaniu dzieci uzasadniona jest potrzeba rozszerzenia oferty pomocowej skierowanej do rodzin, poprzez prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Długołęka, dnia 10.03.2022 r.

Opracowanie: Anna Burniak-Baczyńska, Agata Doziwska - asystenci rodziny

ASYSTENT RODZINY
Biel - Biel
Anna Burniak-Baczyńska

ASYSTENT RODZINY
mgr Agata Doziwska

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Eugeniusz Walczak-Idc

Indeks tabel:

Tabela 1: Analiza środowisk rodzinnych w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	3
Tabela 2: Powody przyznania pomocy społecznej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	3
Tabela 3: Formy pomocy udzielanej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	4
Tabela 4: Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	4
Tabela 5: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w latach (Podprogram na 2021r.): 2019 r., 2020 r., 2021 r.	4
Tabela 6: Stypendia szkolne dla uczniów w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	4
Tabela 7: Charakterystyka pracy asystenta rodziny w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	6
Tabela 8: Charakterystyka trudności występujących w rodzinach w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	7
Tabela 9: Dzieci z Gminy Długoleśka umieszczone w pieczy zastępczej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	14
Tabela 10: Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w latach 2019 r., 2020 r., 2021 r.	18
Tabela 11: Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach: 2019 r., 2020 r., 2021 r.	19